

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา

นางสาวศุภาราม ธรรมกิจโภ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-158-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF BUSINESS ADMINISTRATION
IN EXTRA LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION

Miss Supawan Hansapinyo

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-158-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา

โดย นางสาวศุภารัณ ธรรมกิจโภ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤทธิสาร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอกชัย กีรติพันธ์)

.....
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

.....
.....
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันนิชิต ศุนธรรพ์)

พิมพ์ต้นฉบับปกดอย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

ศุภารย ธรรมกิจไชย : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรกิจในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS
OF BUSINESS ADMINISTRATION IN EXTRA LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.ดร.อมรชัย ตันติเมธ, 184 หน้า. ISBN 974-634-158-8

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานธุรกิจในโรงเรียนมัธยม
ศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา ประจำการในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารการโรงเรียน จำนวน
197 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายธุรกิจ จำนวน 197 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า งานวางแผนงาน มีการวางแผนงานธุรกิจ โดยการสำรวจปัญหาที่เกี่ยวข้อง
กับงานธุรกิจ งานธุรกิจ มีการจัดบุคลากรได้เหมาะสมกับลักษณะงาน โดยผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน
ฝ่ายธุรกิจ งานสารบรรณ งานการเงินและการบัญชี งานพัสดุ และงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครู
ครุและลูกจ้าง ดำเนินการอย่างถูกต้องตามระเบียบ และเป็นปัจจุบัน การประมีนผล มีการประมีนผล
โดยคณะกรรมการประจำ เมื่อผลของโรงเรียน เมื่อสืบสุคการดำเนินงานและนำผลการประมีนไปใช้เพื่อ^{พัฒนางานธุรกิจ}

ปัญหาที่พบในการวิจัย คือ ขาดความรู้ในการตัดสินใจ ต้องให้ครุภัยติดการสอนมาปฏิบัติงานธุรกิจ
ด้วย เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานสารบรรณมีไม่เพียงพอ บุคลากรไม่เห็นความสำคัญของการประมีน
บุคลากรในโรงเรียนยังให้ความร่วมมือไม่ดีพอในงานพัสดุ ขาดบุคลากรในการจัดทำแผน และข้าราชการครู
ที่ย้ายมาใหม่นำสูตรประวัติ/กพ.7 มาด้วยหรือนำมาก่อนแล้วให้ล่าช้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร คุณลักษณะนักเรียนรายวิชาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C741648 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: STATE AND PROBLEMS/BUSINESS ADMINISTRATION/EXTRA LARGE
SECONDARY SCHOOLS

SUPAWAN HANSAPINYO : A STUDY OF STATE AND PRBOLEMS OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN EXTRA LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION. THESIS
ADVISOR ASSO. PROF. AMORNCHAI TANTIMEDH, Ph.D. 184 pp.
ISBN 974-634-158-8

The purpose of this research was to study the state and problems of business administration in extra large secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education. The research population consisted of 197 administrators and 197 assistant administrators in business administration. Research tools were questionnaires. Percentage was employed in statistical analysis.

The research findings were as follows :

Planning was manipulated by the investigation of problems related to business administration. In the business administration, the assistant administrators in business administration were responsible for suitable staffing. In documentary, finance and accounting, facility and personnel record and statistic, were correctly organized and updated. In the evaluation, there were school evaluative committees for evaluation and development.

Problems were : lack of business administration personnels, personnels for documentary task were neglected, personnels were not interested in evaluation, school personnels were not cooperated well enough in facility, lack of planning personnels, and lack of transferring teacher's records.

คุณธรรมแห่งมหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนักศึกษา.....๖๖
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ดร. นันดา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างตั้งใจ จากรองศาสตราจารย์ ดร.อมรรักษ์ พันธุเนช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่มีค่าอ่อนไหวในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

การวิจัยครั้งนี้ไม่อาจดำเนินไปได้ ถ้าไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาสละเวลาพิจารณาปรับปรุง แก้ไขแบบสอดคล้องใน การวิจัย ผู้วิจัย รู้สึกช้าบ้างในความกรุณาดังกล่าว จึงขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณกรรมสามัญศึกษา ที่ได้กรุณาอุปกรณ์สื่อขอความร่วมมือในการวิจัย ไปยังโรงเรียนในสังกัด ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน ฝ่ายธุรการ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เท่า ลังกัดกรรมสามัญศึกษา ที่ให้ความร่วมมือ ในการตอบแบบสอดคล้องเพื่อการวิจัย และเนื่องจากทุกการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจาก ทุกอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา แมรดา ครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณา ให้คำสั่งสอนและให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่านที่กรุณาให้โอกาส ผู้วิจัยได้มานำศึกษาหาความรู้ ขอบคุณที่ ห้อง และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ให้การสนับสนุนและ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศุภารัตน์ ธรรมกุญชัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิจกรรมประจำ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การศึกษาระดับมัธยมศึกษา.....	10
การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	16
การบริหารงานธุรการโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	19
โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่เชิง สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีค่าเนินการวิจัย.....	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	50
ประชากร.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานธุรกิจในโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	61
ตอนที่ 3 ปัญหาการบริหารงานธุรกิจในโรงเรียนมัธยมศึกษา	
ขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา.....	108
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	123
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	123
วิธีค่าเนินการวิจัย.....	123
สรุปผลการวิจัย.....	124
การอภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	139
รายการอ้างอิง.....	141
ภาคผนวก.....	147
ประวัติผู้เขียน.....	184

สารบัญสารทั่วไป

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	51
2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน.....	54
3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของประสมการสืบเกี่ยวกับงานธุรการของผู้ตอบแบบสอบถาม	59
5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการวางแผนงานธุรการ.....	61
6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานธุรการ.....	69
7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานสารบรรณ.....	76
8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานการเงินและการบัญชี.....	83
9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานพัสดุ.....	92
10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครุและลูกจ้าง..	98
11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานธุรการ ด้านการประเมินผลงานธุรการ.....	103
12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานธุรการ.....	108

สารบัญสารทั้งหมด (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการวางแผนงานธุรการ.....	109
14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการบริหารงานธุรการ.....	111
15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการบริหารงานสารบรรณ.....	113
16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการบริหารงานการเงินและการบัญชี.....	115
17 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการบริหารงานพัสดุ.....	117
18 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการบริหารงานทะเบียนและสถิติข้าราชการครุและลูกจ้าง..	119
19 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหาร งานธุรการ ด้านการประمهินผลงานธุรการ.....	121

ศูนย์วิทยพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย